

Carles Gago

El Banc de Dades de Biodiversitat de la Comunitat Valenciana

En l'Ordre del 27 de novembre del 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, és va crear el Banc de Dades de Biodiversitat de la Comunitat Valenciana. Aquesta ferramenta va nàixer amb els següents objectius:

- constituir un inventari taxonòmic de la biota de la Comunitat Valenciana,
- mantenir informació actualitzada

Nombre científic	Colochejeunea	Autor	Especie (Libert.)	Schiffn.
calcareo		Naturf. 1893	Pflanzenfam.	3(1): 122.

Descripción y biología

Hepática foliosa diminuta, dispersa, gregaria o formando pequeños y delgados céspedes de color verde amarillento. Pies procumbentes, hasta aproximadamente 5 mm, irregularmente ramificados. Hojas de los tallos maduros distantes, aproximadas o imbricadas, de erectas a erecto-patentes. Lóbulo dorsal convexo, ovado u ovoid-lanceolado, apice decurado, de agudo a acuminado, margen desde entero hasta profundamente serrulado-crenulado, a veces de poco a muy dentado (1.5-1.6-2.3 veces tan largo como ancho; células con mamilas cónicas en las dos caras de la hoja. Lóbulo ventral de un 0.6-0.7 de la longitud del lóbulo dorsal, margen libre enrollado, terminando en un diente de 1-2 células; células sin mamilas cónicas; estilete persistente, surcado de 2-4 células de largo; células en la zona media del lóbulo dorsal de paredes delgadas o engrosadas; trigonos pequeños o de tamaño medio. Anfigastos ausentes. Propágulos ocasionales, discoidales, pluricelulares. Caracteres reproductivos: Autoica. Inflorescencia masculina terminal sobre una larga rama; brácteas imbricadas, 3-4 pares; parecidas a las hojas. Inflorescencia femenina terminal en una larga rama que se suele subterminal con la edad; brácteas más o menos del mismo tamaño que las hojas, desigualmente bilobuladas; más o menos conduplicadas; mamilosas. Peñantos ocasionales, piriformes, con 5 quillas arriba; mamilosas en la parte superior. Cápsulas raras.

Hábitat

Sobre otros briófitos o en rocas muy verticales, especialmente calcáreas, en riscos de barrancos húmedos y cascadas.

Amenazas

Transformación del territorio, canteras, construcción de carreteras, urbanización, etc.

Acciones de conservación

No parecen necesarias medidas activas de protección, que vayan más allá de la prohibición de cualquier tipo de transformación de su hábitat.

Mapa de distribución

Fuente: Mapa: Conselleria de Territori i Medi Ambient. Plano de observación: 1893, 2003.

Autor ficha: Felisa Puche - Ricardo Garrillón - Belén Albertos
Año ficha: 2006

[Imprimir]

Exemple d'una de les fitxes que podeu trobar a la web del Banc de Dades de Biodiversitat: <http://bdb.cma.gva.es>

sobre estat legal de les espècies i els hàbitats,

- oferir informació actualitzada per a les espècies de què es disposa de dades i en particular de les endèmiques i amenaçades, sobre la seua distribució i tendències poblacionals,
- i mantenir un inventari cartogràfic dels hàbitats naturals i seminaturals, i facilitar l'accés lliure a la informació, tal com demana la normativa vigent.

Per tal d'aconseguir aquests objectius i posar en funcionament el Banc de Dades es va crear un sistema informàtic de tractament de grans bases de dades, un sistema d'informació geogràfica i una aplicació web per a consultes a través d'Internet. Tot això va requerir un gran esforç en la normalització de les dades en poder de l'administració i l'establiment de mecanismes de col·laboració amb centres d'investigació de la

El l'actualitat el BDBCV alberga informació sobre més de 13.500 espècies presents a la Comunitat Valenciana

Comunitat Valenciana.

Tota la informació present al banc de dades està avalada per una comissió de seguiment científic que revisa el seu contingut formada per especialistes de diferents institucions: el Jardí Botànic, el CIBIO (Centre Iberoamericà de la Biodiversitat), l'Institut Cavanilles, el Departament de Botànica de la Universitat de València, l'Institut d'Ecologia Litoral i el Museu Valencià d'Història Natural. D'aquesta manera s'estableixen uns mecanismes de control de les dades i també sistemes per a millorar o corregir possibles deficiències. A més, també s'han pogut identificar línies prioritàries d'investigació i organitzar mecanismes de coordinació i participació de totes les institucions col·laboradores.

El Banc de Dades és accessible per a qualsevol usuari a través d'Internet en l'adreça electrònica: <http://bdb.cma.gva.es>. La informació que es pot trobar és:

- fitxes: dades de descripció, biologia, amenaces, hàbitats, accions de conservació, estats legals, fotografies i mapes de distribució (generats des de la base de dades)
- citacions: dades de distribució de l'espècie, tipus d'observació, data, observador, dades geogràfiques de localització, municipi, paratge, etc.
- bibliografia: articles, publicacions, any, autors, ISSN, etc.
- i taxonomia: regne, *phylum*, classe, ordre, família, etc.

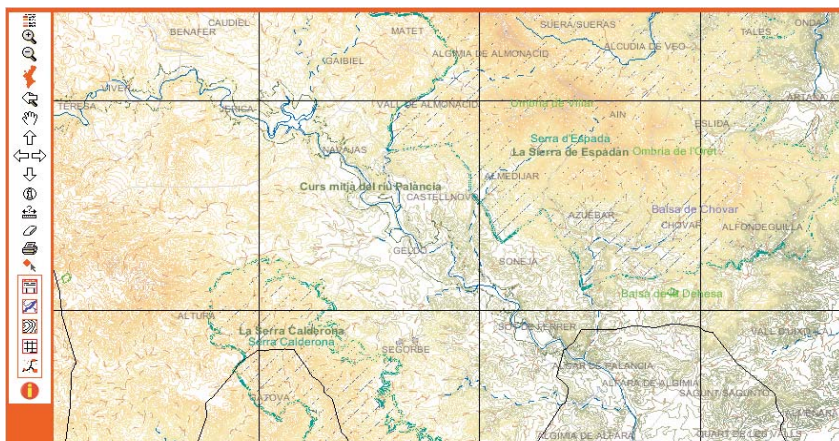
A més, dins de la web hi ha una llista patró, un cercador geogràfic d'espècies, llistes per estats legals, etc., i l'usuari pot crear mapes de

distribució d'espècies o conèixer les espècies que es troben en una determinada quadrícula.

En l'actualitat el Banc de Dades conté informació sobre més de 13.500 espècies presents a la Comunitat Valenciana i més 298.000 citacions.

Actualment es treballa en la millora d'aquesta útil ferramenta mitjançant l'elaboració de la cartografia d'hàbitats i en l'arreglada de dades de camp a través de PDA per a després bolcar-les al Banc de Dades.

D'altra banda, el Banc de Dades ens informa de possibles àrees del nostre territori que no estan prospectades amb profunditat i on pot haver-hi una alta riquesa biològica

Buscador geogràfic del Banc de Dades de Biodiversitat

mes municipals d'Anna, Bicorp, Bolbaite, Xella, Ènguera, Navarrés i Quesa) les dades registrades al Banc de Dades de la Biodiversitat abans de la Setmana de la Biodiversitat eren de 129 espècies i 178 citacions, mentre que després d'aquesta les xifres van augmentar considerablement: 852 espècies i 5.010 citacions. Quant a la setmana de la biodiversitat de 2007, a la zona del Parc Natural de Penyagolosa, en total es trobaren 980 espècies en 6.357 citacions.

Aquest fet ha servit per a l'organització de la Setmana de Biodiversitat dels dos últims anys (vegeu número 3 de *BIOdiversitat*). Amb aquesta iniciativa científics i tècnics de diverses institucions dedicades a l'estudi del medi natural valencià (com ara l'Ajuntament de València, la Universitat de València, la Universitat Poli-

tècnica de València, la Universitat d'Alacant, la Universitat Miguel Hernández, i la mateixa Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge) estudien i prospecten durant una setmana una quadrícula de 10x10 km (100 km²). En l'edició de 2006 (duta a terme en una zona que incloïa part dels ter-

Així doncs, després de 4 anys de funcionament, el Banc de Dades de Biodiversitat de la Comunitat Valenciana s'ha revelat com una eina imprescindible i de gran importància en la recopilació de la informació de la diversitat biològica del territori valencià i també per a la conservació, avaluació i difusió social d'aquesta.

La recuperació de les aus estepàries a la Comunitat Valenciana

Les estepes europees són l'hàbitat original d'un bon nombre d'espècies d'aus adaptades a viure en espais oberts i nidificar en el sòl. Des de molt antic gran part de la seua superfície s'ha transformat en terrenys agrícoles, encara que un bon nombre d'aquestes espècies han aconseguit adaptar-se als esmentats sistemes creats per l'home. No obstant això, aquestes àrees han patit un profund canvi des dels anys 60, tant en la relació

superfície cultivada, com en la gestió dels cultius i ramaderia, els tipus de cultiu i els sistemes tradicionals d'explotació. Tot això ha donat com a resultat una gran disminució de l'àrea de distribució i de la grandària poblacional de les aus associades a aquests hàbitats, i per tant la majoria de les aus estepàries es troben en greu regressió a Europa.

conservació, quasi totes concentrades en la part interior i occidental del nostre territori.

Mascle de xoriguer menut
Mercedes Alberdi

A la Comunitat Valenciana la transformació dels sistemes agrícoles tradicionals cap a cultius intensius, arbratges i de regadiu, i també el progressiu abandó de la ramaderia que està facilitant l'augment de la coberta vegetal en els espais oberts, han conduït a la desaparició d'una part important de les antany abundants zones estepàries, tant de les naturals com de les cerealistes.

Repartides per distintes comarques de la Comunitat Valenciana encara és possible localitzar zones estepàries en major o menor grau de

Mercedes Alberdi
Valle de los Alorines, àrea de reintroducció del xoriguer menut amb presència d'altres aus estepàries